

תפילת מנחה לימות החול

זמור פד

זמור קמד

זמור קמה

בזמן שבית המקדש היה קיים, היו מקריבים פעמיים בכל יום קרבנות (תמידים): תמיד של שחרית (בשעות המוקדמות של הבוקר), ותמיד של מנחה בשעות אחר הצהריים. זמני התפילות הותאמו לשעות עבודת הקודש במקדש. פרק הזמן שבו מותר להתפלל תפילת מנחה מתחיל חצי שעה אחרי חצות היום, שהוא המועד המוקדם ביותר של הקרבת קרבן המנחה במקדש (בערבי פסחים). רצוי שהמועד האחרון לתפילות מנחה לא יתאחר עד אחרי שקיעת החמה; אבל יש נוהגים להקל ולהתיר תפילת מנחה עד רדת החשכה. לכל הדעות, אין להתפלל תפילת מנחה לאחר שהחשיך.

זמור קטו

אֲשֶׁר־י יושְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה.
אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁפְכָה לוֹ, אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיהוּהוּ אֱלֹהֵינוּ.
 תִּהְלֶה לְדָוִד:
אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֶלֶה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר.
דוֹר לְדוֹר יִשְׂבַח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדֹּו.
הַדָּר כְּבוֹד הַדּוֹף וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ, וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרָנָה.
זְכֹר רַב טוֹבֶךָ יִבְעִינוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ.
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרָךְ אִפְסִים וְגָדֵל חֶסֶד.
טוֹב יְהוָה לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
יִדְוֶךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְחַסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה.
כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֵאמְרוּ, וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ.
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתִי, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דוֹר וָדוֹר.
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל הַנִּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים.
עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ.
פּוֹתֵחַ אֶת יַדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן.
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְרָכָיו, וְחַסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
קָרוֹב יְהוָה לְכָל קְרָאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת.
רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֵת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֱהָבָיו, וְאֵת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבַר פִּי, וּיְבָרֵךְ כָּל בְּשָׂר שֶׁם קָדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד. וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
 הַלְלוּיָהּ.

הש"ץ אומר חצי קדיש (בעמוד הבא).
 בימי תענית קוראים בתורה (עמוד 53), ולאחריה מפטירים בניאי.
 אחרי הכנסת ספר התורה, הש"ץ אומר חצי קדיש לפני תפילת העמידה.

הסבר כללי על תפילת
העמידה ראה בעמוד 42.

המנהג המקובל הוא שכל אחד מתפלל את תפילת העמידה בין לבין עצמו (תפילה בלחש). לאחר מכן הש"ץ חוזר על התפילה כולה בקול רם. תיתכן גם חזרה מקוצרת, לפיה הש"ץ מתפלל בקול רם את שלוש הברכות הראשונות של התפילה, כולל קדושה; לאחר מכן הקהל חוזר ומתפלל את כל התפילה בלחש מן ההתחלה ועד לסוף. ועד ההלכה של כנסת הרבנים וחדו"ק קבע עוד שיטות לחזרה מקוצרת (תשובות ועד ההלכה, כרך ה', עמודים 87-94).

הש"ץ אומר חצי קדיש
ויתגדל ויתקדש שמה רבא

הקהל עונה אמן
בעלמא די ברא כרעותה, וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי
דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
קהל אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.
יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל
שמה דקדשא ברין הוא, [ברין הוא]
לעלא מן כל [בעשרת ימי תשובה לעלא לעלא מכל] ברכתא ושירתא,
תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן. [אמן]

תפילת עמידה

פוסעים שלוש פסיעות קטנות אחורה ("עקב בצד גודל"), חחרים שלוש פסיעות קטנות קדימה, מצמידים את הרגליים זו לזו, ומתפללים בכוונה גדולה ככל האפשר את תפילת העמידה.

אָרְנִי, שְׁפִתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּד תְּהִלָּתְךָ.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

אבות ואמהות

ברוך אתה יהוה, אֱלֹהֵינוּ	ברוך אתה יהוה, אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְאֲמוֹתֵינוּ,	וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,	אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי שְׂרָה,	וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל
אֱלֹהֵי רַבְקָה, אֱלֹהֵי רַחֵל,	הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,
וְאֱלֹהֵי לָאָה, הָאֵל הַגָּדוֹל	גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים,
הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,	וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת,
גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל,	וּמַבְיֵא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם
וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וְאֲמוֹת,	לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.
וּמַבְיֵא גּוֹאֵל לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל	
לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.	

בעשרת ימי תשובה

זכרנו לחיים, מִלֶּךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים, וְזָכַרְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

מִלֶּךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִגֵּן אַבְרָהָם / וְשֵׁרָה /.

א. אבות

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע.

בעונת הגשמים משיב הרוח ומוריד הגשם בקיץ מוריד הטל

ב. גבורות
בברכת גבורות
מזכירים את הגשמים
בעונתם משמחת תורה
ועד חג הפסח.

מכלל חיים בתוסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך
נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו
לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך -
מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה.

בעשרת ימי תשובה מי כמוך אב הרחמים, זוכר וצדיק לחיים ברחמים.

ונאמן אתה להחיות מתים.

ברוך אתה יהוה, מחיה המתים.

כשהש"ץ מתפלל בקול רם ממשיכים ב"קדושה";
כשמתפללים בלחש ממשיכים ב"אתה קדוש"

קדושה

נקדש את שמך בעולם, כשם שמקדישים אותו בשמי
מרום, ככתוב על יד נביאך: וקרא זה אל זה ואמר:
קדוש, קדוש, קדוש יהוה צבאות, מלא כל הארץ כבודו.
לעממתם ברוך יאמרו:
ברוך כבוד יהוה ממקומו.
ובדברי קדש כתוב לאמר:
ימלך יהוה לעולם, אלהיך ציון לדר ודר, הללויה.

ש"ץ לדור ודור נגיד גדלך, ולנצח נצחים קדשתך נקדיש, ושבתך,
אלהינו, מפינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה.
ברוך אתה יהוה, האל הקדוש [בעשרת ימי תשובה הפלך הקדוש].

הקהל רשאי לשבת. הש"ץ ממשיך בקול רם "אתה חונן" וכו'

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהלוך סלה.

ברוך אתה יהוה, האל הקדוש [בעשרת ימי תשובה הפלך הקדוש].

ג. קדושת השם

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. חננו מאתך

דעה, בינה והשכל. ברוך אתה יהוה, חונן הדעת.

ד. דעת

השיבנו, אבינו, לתורתך, וקרבנו, מלפנו, לעבודתך,

והחזירנו בתשובה שלמה לפניה. ברוך אתה יהוה,

הרופא בתשובה.

ה. תשובה

יש שאינם
אומרים
את המילים
באפור

נוסחים אחרים של
קדושה בעמוד 288.

סְלַח לָנוּ, אָבִינוּ, כִּי חָטָאנוּ, מִחַל לָנוּ, מִלְכָּנוּ, כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חַנוּן וּמְרַבֵּה לְסִלַּח.

ו. סליחה

רְאֵה בְעֵינֵינוּ, וְרִיבֵה רִיבֵנוּ, וּגְאֹלֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׂמֹךְ, כִּי גוֹאֵל חַנוּן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

ז. גאולה

בתענית ציבור, כשהש"ץ מתפלל בקול רם, הוא מוסיף ענגנו, יהוה, ענגנו, ביום צום תעניתנו, כי בצרה גדולה אנחנו. אל תפן אל רשענו, ואל תסתר פניך ממנו, ואל תתעלם מתחנותנו. היה נא קרוב לשונותנו, יהי נא חסדך לנחמנו: טרם נקרא אליך ענגנו, כדבר שניאמר: והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע. כי אתה, יהוה, העונה בעת צרה, פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה. ברוך אתה יהוה, העונה בעת צרה.

רְפָאנוּ יְהוָה וּנְרַפָּא, הוֹשִׁיעֵנו וּנְשׂעָה, כִּי תַהֲלִתָּנוּ אַתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכֹל מְכוּוְנֵינוּ.

ח. רפואה

כשמתפללים בלחש אפשר להוסיף כאן בקשה פרטית להחלמת חולים: יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו, / שתשלח מהרה רפואה שלמה מן השמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף, לחולה / לחולה ... בתוך שאר חולי ישראל והעולם.

כִּי יֵאל מֶלֶךְ רוּפָא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, רוּפָא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עֲלֵינוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֵת הַשְּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת כָּל מֵיְנֵי תְבוּאַתָּה לְטוֹבָה, וְתֵן בְּעוֹת הַגְּשָׁמִים טַל וּמָטָר לְבִרְכָה בְּיוֹם בְּרַכָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וְשִׁבְעֵנוּ מִטוֹבָה, כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּלַחֵשׁ אֲפֹשֶׁר לְהוֹסִיף בְּקִשָּׁה פְּרִיטָה לְפָרְסָה: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ / וְאֲמוֹתֵינוּ, / שֶׁתֵּתֵן לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד כְּדֵי פְּרִנְסָתוֹ וְלְכֹל גּוֹיָה וְגוֹיָה דֵּי מְחֻסְרָה. וּבְרַךְ שְׁנַתְנוּ בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

ט. ברכת השנים

ב"ברכת השנים" שואלים את הגשמים ("ותן טל ומטר לברכה") בעונתם, מיום ז' במרחשון ועד חג הפסח.

תַּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחַרְוֵתָנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ, וּקְבָצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

י. קיבוץ גלויות

י.א. משפט **הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ** כְּבָרָא שׁוֹנֶה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְחֻלָּה, וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאֲנָחָה, וּמְלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְהוָה לְבִדְדָךְ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט [בעשרת ימי תשובה הפלך המשפט].

י.ב. ברכת המינים **וּלְמַלְשֵׁינִים** [למנים] אֵל תְּהִי תְקוּהָה, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּרָגַע תֵּאָבֵד, וְכָל אוֹיְבֵיךָ מֵהֵרָה יִכְרְתוּ, וְהַזֵּדִים מֵהֵרָה תִּעְקַר וּתִשָּׁבֵר וּתְמַגֵּר וּתְכַנֵּעַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שֹׁבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנֵּעַ זֵדִים.

י.ג. צדיקים **עַל הַצְּדִיקִים** וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצֶּדֶק, וְעָלֵינוּ, יְיָהּמוּ רַחֲמֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתּוֹ, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם בְּיוֹם הַזִּיכּוֹן לְשׂוּאָה וּלְגִבּוּרָה יֵשׁ שְׂמוֹסִיפִים כֹּאן "נחם נחם, יהוה אלהינו, את עמך ישראל, שארית הפליטה, אור מצל מאש, כי בשבת אבותינו בטח בגלותם קם עליהם שונא אכזר מכל, גוי עו פנים אשר לא ישא פנים לזמן ונער לא יחן, ואמר: לכו ונכחדים מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד. לבי לבי על חלליהם, מעי מעי על חלליהם - ומאנה נפשי להנחם, עלי היו פלגה. ואף-על-פי-כן ולמרות הכל, נצח ישראל לא ישקר. ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו. ברוך אתה יהוה, משען ומבטח לצדיקים.

י.ד. ירושלים **וּלְיְרוּשָׁלַיִם** עֵירָךְ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ כְּאַשְׁרֵי דְבַרְתָּ, וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכֹסֵא דְדוֹד מִהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכְיֶן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

א"א אורבך בתשעה באב מברכים את "ברכת ירושלים" כך וּלְיְרוּשָׁלַיִם עֵירָךְ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ כְּאַשְׁרֵי דְבַרְתָּ, וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּקִרְוֹב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכֹסֵא דְדוֹד מִהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכְיֶן. נחם יהוה אלהינו ברחמיך הרבים ובהסדיך הנאמנים את עמך ישראל ואת ירושלים עירך הנבנית מחרבנה, הפקמת מהריסותיה והמישבת משוממותיה, ואת חסדי עליון שנהרגו בידון ואת עמך ישראל שהושל לחרב, ואת בניו אשר מסרו נפשם ושפכו דמם עליה. ציון מר תבנה וירושלים תתן קולה: לבי לבי על חלליהם, מעי מעי על חלליהם. ועל העיר אשר פדית מידי עריצים ולגיונות, ולישראל עמך נחמה נחלה, ולירוע ישורון ירשה הנרשמה, פרש עליה סבת שלומך כנהר שלום, לקים מה שנאמר: וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ, נָאִם יְהוָה, חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וּלְכַבּוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, וקננו תרום
בישועתך, כי לישועתך קוינו כל היום. ברוך אתה
יהוה, מצמיח קרן ישועה.

טו. ישועה

שמע קולנו, יהוה אלהינו, חוס ורחם עלינו, וקבל
ברחמים וברצון את תפלתנו, כי אל שומע תפלות
ותחנונים אתה, ומלפניך, מלבנו, ריקם אל תשיבנו,
כי אתה שומע תפלת כל פה,

טז. שומע תפילה

בתפילה בלחש בתענית ציבור אומרים

עגנו, יהוה, עגנו, ביום צום תעניתנו, כי בצרה גדולה אנחנו. אל תפן
אל רשענו, ואל תסתר פניך ממנו, ואל תתעלם מתחנונו. היה נא
קרוב לישועתנו, יהי נא חסדך לנחמנו: טרם נקרא אליך עגנו, כדבר
שנאמר: והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע.
כי אתה, יהוה, העונה בעת צרה, פודה ומציל בכל עת צרה וצוקה.

ברוך אתה יהוה, שומע תפלה.

רצה, יהוה אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם, והשב
עבודה לדביר ביתך, ותפלתם באהבה תקבל ברצון,
ותהי לרצון תמיד, עבודת ישראל עמך.

יז. עבודה

בראש־חודש ובחול־המועד אומרים

אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו / יעלה ויבוא ויגיע, ויראה וירצה
וישמע, ויגבר ויכוננו ופקדוננו, ויכרונו אבותינו / ואמותינו /
ויכרונו משיח בן דוד עבדך, ויכרונו ירושלים עיר קדשך, ויכרונו כל
עמך בית ישראל לפניך, לפליטה, לטובה, לחן ולחסד ולרחמים,
לחיים ולשלום, ביום ראש החדש | חג המצות | חג הסוכות הזה.
זכרנו, יהוה אלהינו, בו לטובה, ופקדנו בו לברכה, והושיענו בו
לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחנונו, ורחם עלינו והושיענו,
כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.
ברוך אתה יהוה, המחזיר שכנינתו לציון.

[קדים ב"מודים" ומזדקפים ב"לך"]

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו / ואמותינו / לעולם ועד, צור חיינו, מגן ישענו,

יח. הודאה

אתה הוא לדור ודור. נודה לך ונספר תהלתך על חיינו
 המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיד
 שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת,
 ערב ובקר וצהרים. הטוב, כי לא כלו רחמיך, והמרחם,
 כי לא תמו חסדיך: מעולם קוינו לך.

כשהש"ץ אומר בקול רם "מודים", הקהל אומר "מודים דרבנן"

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו /
 אלהי כל בשר, יוצרנו, יוצר בראשית. ברכות והודאות לשמך הגדול
 והקדוש על שהחיייתנו וקממתנו. כן תחינו ותקיימנו, ותאסף גליתינו
 לתצרות קדשך, לשמור חסיד ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם,
 על שאנחנו מודים לך. ברוך אל ההודאות.

בחנוכה, בפורים וביום העצמאות מוסיפים "על הניסים".

בכל שאר הימים ממשיכים "ועל כולם יתברך".

על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות
 שעשית לאבותינו / ולאמותינו / בימים ההם ובזמן הזה.

בחנוכה בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות
 יון הרשעה על עמך ישראל, להשכיחם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
 ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם: רבת את ריבם, דנת את
 דינם, נקמת את נקמתם; מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים,
 וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, ויודים ביד עוסקי תורתך, ולך
 עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן
 כהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך, ופנו את היכלך, וטהרו
 את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך, וקבעו שמונת ימי חנכה אלו,
 להודות ולהלל לשמך הגדול. [וממשיכים "ועל כולם"]

בפורים בימי קרדכי ואסתר בשושן הבירה, כשעמד עליהם המן הרשע,
 בקש להשמיד, להרג ולאבד את כל היהודים, מנער ועד זקן, טף ונשים,
 ביום אחד, בשלשה-עשר לחודש שנים-עשר, הוא חדש אדר, ושללם לבו.
 ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו, וקלקלת את מחשבתו, והשבות לו
 גמולו בראשו, ותלו אותו ואת בניו על העץ. [וממשיכים "ועל כולם"]

ביום העצמאות בימי שיבת ציון השנייה, כשעמדו עמי ערב על עמך ישראל
 בארץ, לאמר: לכו ונכחדים מגוי, ולא יזכר שם ישראל עוד. ואתה ברחמיך
 הרבים עמדת לעמוד בעת צרתם, רבת את ריבם, דנת דינם, למדת זיהם
 לקרב, אצבעותיהם למלחמה, מסרת גבורים ביד חלשים, רבים ביד
 מעטים, ויודים ביד בני-בריתך. לך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך
 עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה. [וממשיכים "ועל כולם"]

וְעַל בָּלֶם יִתְבַּרַךְ וַיִּתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מַלְכֵנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

בעשרת ימי תשובה וכתב לחיים טובים קל בני בריתך.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ בְּאַמֶּת, הָאֵל
יִשְׁוַעַתְנוּ וְעִזְרַתְנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שְׁמֶךָ
וְלֶךָ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת.

כשמתפללים בלחש, ממשיכים "שים שלום", או "שלום רב".

בתענית ציבור, כשהש"ץ מתפלל בקול רם ולא עלו כהנים לדוכן, הוא ממשיך כאן
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ / וְאֲמוֹתֵינוּ /, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת,
הַכְּתוּבָה בַּתּוֹרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן וּבְנָיו כְּהֻנִּים,
עִם קְדוֹשֶׁךָ, בְּאֲמֹר: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. [והקהל עונה פן יהי רצון] יָאֵר
יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּחַנְּךָ. [והקהל עונה פן יהי רצון] יִשְׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם
לְךָ שְׁלוֹם. [והקהל עונה אָמֵן. פן יהי רצון]

במדבר 1

בתענית ציבור, אם עלו כהנים לדוכן קוראים אליהם כְּהֻנִּים, והם ממכרים

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּקִדְּשֹׁתָיו שֶׁל
אֱהֲרֹן, וַעֲזָרְנוּ לְבָרְךָ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה. [והקהל עונה אָמֵן]

הש"ץ מקריא לכהנים את הברכה מלה' מלה

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. [והקהל עונה אָמֵן]

יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּחַנְּךָ. [והקהל עונה אָמֵן]

יִשְׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם. [והקהל עונה אָמֵן]

בתענית ציבור אומרים

בכל הימים אומרים

שִׁים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, טוֹבָה וּבִרְכָה,
חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ, אֲבִינּוּ,
כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר
פְּנִיךָ נִתְּתָה לָנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת
חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַיְצַדֵּקָה וּבִרְכָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם.

שְׁלוֹם רַב
עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
וְעַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם
תְּשִׂים, כִּי אַתָּה
הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן
לְכָל הַשְּׁלוֹם,

י.ט. שלום

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְךָ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה
בְּשְׁלוֹמְךָ. בעשרת ימי תשובה בספר חיים, בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם, וּפְרֻנְסָה טוֹבָה,
נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

אחרי חזרת הש"ץ אומרים קדיש שלם (בעמוד הבא).

אחרי תפילה בלחש ממשיכים בעמוד הבא

בת צלותא

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה, צורי וגואלי.

אחרי תפילה בלחש מוסיפים בקשה פרטית. בקשות פרטיות לבחירה

תפילת מר בריה דרבינא,
בבלי, ברכות טז ע"א

אלהי, גְצַר לְשׁוֹנֵי מַרְעָ וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי תִדְם, וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תַּהְיֶיהָ. פִּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתְךָ, וּבִמְצֻוֹתֶיךָ תִרְדֹּף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשָׁבִים עָלַי רָעוּ, מִהֲרֵה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹד, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן יְרִידְךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנִי.

תפילת רבי,
בבלי, ברכות טז ע"ב

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו / שתצילנו מעי פנים ומעיוות פנים, מאדם רע ומפגע רע, מיצר הרע, מחבר רע, משכן רע, משטן המשחית, מדין קשה ומבעל-דין קשה, בין שהאז ברית ובין שאינו בין ברית.

אדמיאל קוסמו

מְבַקֵּשׁ מְקוֹם שְׂקֵט
עָלָיו תִּנַּח הַנֶּפֶשׁ
לְכַמֵּה רְגָעִים בְּלִבְר.
מְבַקֵּשׁ מְקוֹם
שִׁישְׁמֵשׁ מִרְדֹּף לְכַף הַרְגֵל
לְכַמֵּה רְגָעִים בְּלִבְר.
מְבַקֵּשׁ עֲצִיז, עֲלֵה, גְבֻעוּל, או שִׁית,
שְׁלֵא יָקוּם וְיִתְקַפֵּל בְּשֵׁהִיא תְבוּא
לְכַמֵּה רְגָעִים בְּלִבְר.

מְבַקֵּשׁ דְּבִיור אֶחָד, נְקִי, נְעִים וְחָם
שִׁישְׁמֵשׁ סִפְסֵל מְקַלֵּט
לְמִישְׁהִי, קְרוֹבָה שְׁלִי,
יְלֵדָה-יוֹנָה, נַפְשִׁי שְׁלִי,
אֲשֶׁר יֵצֵא מִן הַתְּבָה
לְכַמֵּה רְגָעִים, בְּשַׁעוֹת הַבִּקְרָה,
וְלֹא מִצָּה מִצָּה מִצָּה מִנּוּחַ לְרַגְלֵךָ.

כאן המקום להוספת תפילה אישית

יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה, צורי וגואלי.

פוסעים שלוש פסיעות קטנות אחורה ואומרים

יש המוסיפים
תחנון בעמ' 50.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם [בעשרת ימי תשובה השלום] בְּמַרְוִמֵּי הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל / וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל /, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הש"ץ אומר קדיש שלם

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא [הקהל עונה אָמֵן]

בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרֵעִיתָהּ, וְיִמְלִיד מַלְכוּתָהּ בְּתַיִכּוֹן וּבְיוֹמִיכוֹן וּבְחַיִּיכוֹן דְּכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּעֲגָלָא וּבְזִמְן קְרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן. [קהל אָמֵן. יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבַרַךְ
לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא.] יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבַרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. יִתְבַּרַךְ
וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרַמֵּם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְּקִדְשָׁא
בְּרִידָהּ הוּא, [בְּרִידָהּ הוּא] לְעֵלָא מִן כָּל [בעשרת ימי תשובה] לְעֵלָא לְעֵלָא מְכַל
בְּרַבְרָתָא וְשִׁירְתָא, תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחְמַתָּא דְּאִמְרֵיךָ בְּעֲלָמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן].
תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קְדָם אָבוּהוֹן דִּי בְּשַׁמְיָא, וְאָמְרוּ
אָמֵן. [אָמֵן]. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאָמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]. עֲשֵׂה שְׁלוֹם [בעשרת ימי תשובה השלום] בְּמַרְוִמֵּי הוּא
יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל / וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל /, וְאָמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן].

עלינו לשבח

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית,

שלא עשנו כגווי הארצות
 ולא שמנו כמשפחות האדמה,
 שלא שם חלקנו כהם
 וגורלנו ככל המזגם.

נוסח חלופי
 כי כל העמים ילכו
 איש בשם אלהיו
 ואנחנו נלך בשם יהוה
 אלהינו לעולם ועד.

מיכה ד ה

[כורעים ב"ואנחנו כורעים", קדים ב"ומשתחוים ומודים"]

ואנחנו פורעים ומשתחוים ומודים לפני מלך המלכים,
 הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויסד ארץ, ומושב יקרו
 בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבתי מרומים. הוא אלהינו, אין
 עוד. אמת מלבנו, אפס זולתו, כפתיב בתורתו: וידעת היום
 והשבת אל לבבך, כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל
 הארץ מתחת: אין עוד.

על כן נקוה לך, יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת ענך:
 להעביר גלוילים מן הארץ, והאלילים כרות יברתנו; לתקן עולם
 במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך; להפנות אליך כל
 רשעי ארץ. יבירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך,
 תשבע כל לשון. לפניך, יהוה אלהינו, יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך
 יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלך עליהם מהרה
 לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד.

ש"צ פתיב בתורתך: יהוה ימלך לעולם ועד.

ש"צ וקהל ונאמר: והיה יהוה למלך על כל הארץ,

ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד.

האבלים אומרים קדיש

יתגדל ויתקדש שמה רבא [הקהל עונה אמן]

בעלמא די ברא כרעותה, וימליך מלכותה בתיכון וביומיו ובתי
 דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קרוב, ואמרו אמן. [קהל אמן. יהא שמה
 רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.] יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי
 עלמיא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה
 ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא, [ברוך הוא]. לעלא מן כל [בעשרת ימי
 תשובה לעלא לעלא מכל] ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא דאמירן
 בעלמא, ואמרו אמן. [אמן]. יהא שלמא רבא מן שמיא וחיס טובים
 עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן. [אמן]. עשה שלום [בעשרת ימי
 תשובה השלום] במרומי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל / ועל כל
 יושבי תבל, ואמרו אמן. [אמן].

במקום שאין מניין יוכל
 האבל לפנות לעמ' 287.
 (מנהגי קדיש אחרים -
 בעמוד 286)